

Spölur ehf

Ársreikningur 2017

Spölur ehf.
Kennitala 511295-2119
Kirkjubraut 28, Akranes

Efnisyfirlit

Bls.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra	2-3
Áritun óháðs endurskoðanda	4-5
Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu	6
Efnahagsreikningur	7
Eiginfjáryfirlit	8
Sjóðstreymisyfirlit	9
Skýringar	10-24
Ársjórðungsyfirlit - óendurskoðað	25
Stjórnarháttayfirlýsing - óendurskoðað	26

Spölur ehf.
Kennitala 511295-2119
Kirkjubraut 28, Akranes

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra

Spölur ehf. sá um undirbúning, fjármögnun og framkvæmdir við vegtengingu um utanverðan Hvalfjörð og sér um rekstur hennar uns allar skuldir félagsins hafa verið greiddar, samkvæmt lögum nr. 45 frá 1990 um vegtengingu við utanverðan Hvalfjörð og samkvæmt samningi við samgöngumálaráðuneytið f.h. ríkissjóðs.

Starfsemin á árinu

Spölur ehf. hefur rekið Hvalfjarðargöng síðan 1998.

Alls fóru 2.549.994 ökutæki um göngin á tímabilinu sem greiddu veggjald. Þessi fjöldi samsvarar því að 6.986 ökutæki hafa farið um göngin að meðaltali, dag hvern, á þessu tímabili. Aukning í umferð milli árána 2016 og 2017 var 8,25%. Meðaltekjur fyrir hverja ferð um göngin á tímabilinu var um 596 kr.

Starfsmenn voru alls 17 á árinu sem samsvarar 15 stöðugildum.

Tekjur félagsins á tímabilinu námu 1.520 mkr. Hagnaður nam 747 mkr. Rekstrarkostnaður var 444 mkr.

Framtíðaráform félagsins og breytt eignarhald

Samkvæmt samningi milli Eignarhaldsfélagsins Spalar hf. og íslenska ríkisins frá árinu 1995 á að afhenda félagið ríkinu til eignar þegar nægt fjármagn er fyrir hendi til að greiða allar kröfur vegna framkvæmda og reksturs Hvalfjarðarganga sem áætlað er að verði á þriðja ársfjórðungi 2018.

Sjá nánar um framtíðaráform félagsins og breytt eignarhald í skýringu 20. Sjá einnig um matsgrundvöll eigna í skýringu 4.

Ráðstöfun hagnaðar

Stjórnin leggur til að greiddur verði arður að fjárhæð 54 mkr. eða 0,63 á hlut en vísar að öðru leyti til ársreikningsins varðandi ráðstöfun hagnaðar.

Eignaraðild

Hlutfé félagsins kr. 86 mkr. er allt í eigu Eignarhaldsfélagsins Spalar hf.

Fjárhagsleg áhættustjórnun

Félagið hefur sett sér markmið og stefnu gagnvart áhættustýringu. Nánar er vísað til skýringar nr. 3.

Stjórnarhættir

Stjórn Spalar ehf. leitast við að viðhalda góðum stjórnunarháttum og að fylgja „Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja“ sem Viðskiptaráð Íslands, Nasdaq Iceland hf. og Samtök atvinnulífsins hafa gefið út, síðast í maí 2015. Stjórnin hefur sett sér ítarlegar starfsreglur þar sem valdsvið hennar er skilgreint og verksvið gagnvart framkvæmdastjóra. Í þessum reglum er meðal annars að finna reglur um fundarsköp, ítarlegar reglur um hæfi stjórnarmanna til þátttöku í afgreiðslu mála, reglur um þagnarskyldu, upplýsingagjöf framkvæmdastjóra gagnvart stjórn og fleira. Stjórn félagsins ákveður starfskjör framkvæmdastjóra og hittir endurskoðendur reglulega. Stjórn hefur skipað endurskoðunarnefnd. Allir fimm stjórnarmenn félagsins eru óháðir félaginu. Frekari upplýsingar um stjórn og stjórnarhætti er að finna í kaflanum Stjórnarháttayfirlýsing sem er fylgiskjal með ársreikningnum.

Á árinu voru haldnir 4 stjórnarfundir. Meirihluti stjórnar mætti á alla fundi.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra

Yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar er ársreikningur félagsins saminn í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og gefa þeir að mati stjórnar glögga mynd af eignum og skuldum, fjárhagsstöðu og rekstrarafkomu félagsins vegna ársins 2017.

Samkvæmt mati stjórnar felst í ársreikningi og skýrslu stjórnar glögg yfirlit yfir þróun og árangur í rekstri félagsins, stöðu þess á árinu 2017 ásamt því að gerð er grein fyrir helstu áhættu- og óvissuþáttum sem félagið stendur frammi fyrir.

Stjórn og framkvæmdastjóri Spalar ehf. staðfesta hér með ársreikning félagsins fyrir árið 2017 með áritun sinni.

Akranesi, 28. febrúar 2018

Stjórn Spalar ehf.

Gísli Gíslason, formaður

Gestur Pétursson

Gunnar Gunnarsson

Geir Finnsson

Stefán Gunnar Ármannsson

Framkvæmdastjóri Spalar ehf.

Gylfi Þórðarson

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa Spalar ehf.

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Spalar ehf. fyrir árið 2017. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, rekstrarreikning og yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, eiginfjáryfirlit, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu félagsins á árinu 2017, efnahag þess 31. desember 2017 og breytingu á handbæru fé á árinu 2017, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu, og að skýrsla stjórnar hafi að geyma þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga komi þær ekki fram annars staðar í ársreikningnum.

Grundvöllur álits

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er nánar útskýrð í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda. Við erum óháð félaginu samkvæmt ákvæðum siðareglna sem gilda um endurskoðendur á Íslandi og varða endurskoðun okkar á ársreikningi félagsins. Við uppfyllum jafnframt aðrar kröfur um starf okkar sem endurskoðendur í samræmi við ákvæði siðareglna.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Ábending

Án þess að gera um það fyrirvara í áliti okkar viljum við vekja athygli á umfjöllun í skýrslu stjórnar og í skýringum númer 4 og 20 um matsgrundvöll eigna, framtíðaráform félagsins og fyrirhugaða breytingu á eignarhaldi.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Lykilatriði endurskoðunarinnar eru þau atriði sem að okkar faglega mati höfðu mesta þýðingu í endurskoðun okkar á ársreikningi félagsins árið 2017. Sem hluti af endurskoðun okkar á ársreikningnum voru þessi lykilatriði skoðuð sérstaklega. Við látum ekki í ljós sérstakt álit varðandi þessi lykilatriði, einungis er látið í ljós álit á ársreikninginn í heild.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Mat á nýtingartíma vegganga

Sjá nánar skýringu nr. 8 "Fastafjármunir"

Áhersla í endurskoðun okkar var á mat nýtingartíma vegganga vegna þess að liðurinn er verulegur í reikningsskilum félagsins. Nýtingartíminn er háður faglegu mati stjórnenda og byggja stjórnendur mat sitt á vinnu sérfræðinga. Stofnkostnaður vegganga nemur kr. 3.932 millj. kr. í lok árs 2017 sem er 79% af heildareignum félagsins.

Í skýringum nr. 2.3 og 2.4 má sjá umfjöllun um matsaðferðir.

Mat á nýtingartíma Hvalfjarðarganga byggir á kröfum í alþjóðlegum reikningsskilastaðli IAS 16. Samkvæmt staðlinum ber stjórnendum að endurmeta að minnsta kosti árlega áætlaðan nýtingartíma eigna. Óháðir sérfræðingar hafa verið fengnir til þess að meta nýtingartíma ganganna og hafa stjórnendur byggt mat sitt á niðurstöðum þeirra.

Nýtingartími mismunandi verkhluta Hvalfjarðarganga er skoðaður og metinn. Hlutfall hvers verkhluta af heildarkostnaði ganganna er áætlað út frá kostnaðaráætlun fyrir ný göng, samsíða núverandi göngum. Nýtingartíminn er síðan reiknaður sem veginni meðaltal allra verkhluta.

Veginn nýtingartími Hvalfjarðarganganna er reiknaður um 65 ár frá því göngin voru tekin í notkun árið 1998 og eru göngin því afskrifuð miðað við þann nýtingartíma.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra anmarka hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Endurskoðunaraðgerðir

Endurskoðun á nýtingartíma mannvirkja fólst m.a. í eftirfarandi þáttum:

- Við höfum farið yfir ársreikning Spalar ehf. með tilliti til krafna alþjóðlegra reikningsskilastaðla hvað varðar mat á nýtingartíma mannvirkja. Aðferðafræði við mat hefur verið yfirfarin og hvort samkvæmni sé í matinu milli tímabla.
- Við höfum yfirfarið mat stjórnenda og metið áreiðanleika undirliggjandi skýrslu sérfræðinga. Hæfni sérfræðinga hefur einnig verið yfirfarin og metin.
- Við höfum jafnframt farið yfir útreikninga á fyrningum og athugað hvort útreikningarnir eru til samræmis við áætlaðan nýtingartíma ganganna.

Aritun óháðs endurskoðanda frh.:

Við gerð ársreikningsins ber stjórnendum félagsins að meta hæfi þess til áframhaldandi starfsemi. Stjórnendum ber að semja ársreikning félagsins á þeirri forsendu að um áframhaldandi starfsemi sé að ræða, nema stjórnendur ætli annað hvort að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða hafa ekki aðra raunhæfa möguleika. Stjórnendum félagsins ber að setja fram viðeigandi skýringar varðandi hæfi félagsins til áframhaldandi starfsemi ef við á og hvers vegna stjórnendur beita forsendunni um áframhaldandi starfsemi við gerð og framsetningu ársreikningsins.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun með álitum okkar. Nægjanleg vissu er mikil vissu en ekki trygging þess að endurskoðun, sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, muni ávallt leiða í ljós alla verulega annmarka séu þeir til staðar. Annmarkar geta stafað af sviksemi eða mistökum og eru metnir verulegir ef þeir, einir og sér eða samanlagðir, gætu haft áhrif á fjárhagslegar ákvarðanir notenda sem grundvallaðar eru á ársreikningnum.

Endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegu mati og faglegri tortryggni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

Greinum og metum áhættuna af verulegum annmörkum, vegna sviksemi eða mistaka, og skipuleggjum endurskoðunaraðgerðir til að mæta þessari áhættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi grunnur fyrir álitum okkar. Áhættan af því að greina ekki verulega annmarka sem stafa af sviksemi er meiri en áhætta af annmörkum vegna mistaka, þar sem sviksemi getur stafað af fölsun, misvísandi framsetningu ársreiknings, að mikilvægum atriðum sé viljandi sleppt, samanteknum ráðum eða að innra eftirlit sé sniðgengið.

Öflum skilnings á innra eftirliti sem er viðeigandi fyrir endurskoðun okkar í þeim tilgangi að hanna endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits félagsins.

Metum hvort val stjórnenda á reikningsskilaaðferðum sé viðeigandi og hvort matsaðferðir þeirra raunhæfar. Einnig skoðum við hvort tengdar skýringar séu við hæfi.

Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um áframhaldandi starfsemi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að veruleg óvissa ríki ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum í ársreikningnum um óvissuna og ef þær upplýsingar eru ekki nægjanlegar að okkar mati, víkum við frá fyrirvaralausum álitum. Niðurstaða okkar byggir á þeim endurskoðunargögnum sem við höfum aflað fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni leitt til þess að félagið verði ekki lengur rekstrarhæft.

Metum framsetningu, gerð og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum og hvort hann grundvallast á fyrirliggjandi færslum og atburðum og gefi glögga mynd samanber álit okkar.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp kunna að koma í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka í innra eftirliti ef við á.

Við höfum lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við uppfyllum nauðsynleg siðferðis- og óhæðisskilyrði og að við munum láta þeim í té allar upplýsingar um hugsanleg tengsl og önnur atriði sem gætu haft áhrif á óhæði okkar og trúnað.

Við höfum lagt mat á hvaða atriði, af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, höfðu mesta þýðingu á yfirstandandi ári og eru það lyklatríði endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum lyklatríðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfi ekki að upplýst sé opinberlega um tiltekin atriði eða í algjörum undantekningartilfellum þegar mat okkar er að neikvæðar afleiðingar af birtingu slíkra upplýsinga vegi þyngra en ávinningur almennings af birtingu upplýsinganna.

Reykjavík, 28. febrúar 2018

PricewaterhouseCoopers ehf.

Arna G. Tryggvadóttir
lögilltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu ársins 2017

	Skýr.	1/1 17 - 31/12 17	1/1 16 - 31/12 16
Veggjald		1.520.211	1.405.152
Viðhald og rekstur ganga		(274.294)	(258.929)
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður		(166.375)	(161.856)
Tapaðar kröfur	9	(3.720)	(1.251)
Afskriftir	8	<u>(126.412)</u>	<u>(122.739)</u>
Rekstrarhagnaður		949.411	860.377
Vaxtatekjur	6	24.923	25.427
Vaxtagjöld og verðbætur	6	<u>(40.838)</u>	<u>(92.652)</u>
		(15.914)	(67.225)
Hagnaður fyrir skatta		933.497	793.153
Tekjuskattur	7	(186.710)	(158.645)
Hagnaður ársins		<u>746.786</u>	<u>634.507</u>
Skipting hagnaðar:			
Hluthafar		746.786	634.507
Hagnaður á hlut:			
Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut	15	8,68	7,38
Heildarhagnaður ársins		<u>746.786</u>	<u>634.507</u>
Skipting heildarhagnaðar:			
Hluthafar		746.786	634.507

Skýringar á blaðsíðum 10 - 24 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

Efnahagsreikningur 31. desember 2017

	Skýr.	31/12 2017	31/12 2016
Fastafjármunir	8		
Stofnkostnaður vegganga		3.932.128	4.013.530
Bifreiðar, veglyklar, áhöld og tæki		133.722	141.432
		<u>4.065.850</u>	<u>4.154.962</u>
Veltufjármunir			
Viðskiptakröfur og fyrirframgreiddur kostnaður	9	88.465	109.889
Handbært fé		797.060	338.384
		<u>885.524</u>	<u>448.273</u>
Eignir samtals		<u>4.951.374</u>	<u>4.603.235</u>
Eigið fé			
Hlutfé	10	86.000	86.000
Lögbundinn varasjóður	10	21.500	21.500
Óráðstafað eigið fé		3.145.222	2.442.435
Eigið fé samtals		<u>3.252.722</u>	<u>2.549.935</u>
Skuldir			
Langtímaskuldir			
Skuldabréfalán	12	0	390.744
Tekjuskattsskuldbinding	13	592.372	597.201
Skuldbinding vegna veglykla	14	127.168	117.079
		<u>719.540</u>	<u>1.105.024</u>
Skammtímaskuldir			
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	11	52.793	59.055
Tekjuskattur vegna 2017 til greiðslu 2018	13	191.536	168.586
Næsta árs afborgun af langtímaskuldum	12	402.300	393.635
Fyrirframinnheimtar tekjur		332.483	327.000
		<u>979.112</u>	<u>948.275</u>
Skuldir samtals		1.698.652	2.053.299
Eigið fé og skuldir samtals		<u>4.951.374</u>	<u>4.603.235</u>
Aðrar upplýsingar	20		

Skýringar á blaðsíðum 10 - 24 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

Eiginfjárfirlit 31. desember 2017

	Skýr.	Hlutfé	Lögbundinn varasjóður	Óráðstafað eigið fé	Samtals
Staða 1. janúar 2016		86.000	21.500	1.922.928	2.030.428
Heildarhagnaður ársins				634.507	634.507
Arður til hluthafa				(115.000)	(115.000)
		<u>86.000</u>	<u>21.500</u>	<u>519.507</u>	<u>519.507</u>
Staða 31. desember 2016/ Staða 1. janúar 2017		86.000	21.500	2.442.435	2.549.935
Heildarhagnaður ársins				746.786	746.786
Arður til hluthafa	17			(44.000)	(44.000)
		<u>0</u>	<u>0</u>	<u>702.786</u>	<u>702.786</u>
Staða 31. desember 2017		<u>86.000</u>	<u>21.500</u>	<u>3.145.222</u>	<u>3.252.722</u>

Skýringar á blaðsíðum 10 - 24 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2017

	Skýr.	1/1 17 - 31/12 17	1/1 16 - 31/12 16
Rekstrarhreyfingar			
Handbært fé frá rekstri	18	1.126.673	1.111.587
Útborgaðir vextir		(30.576)	(77.889)
Innborgaðir vextir		24.923	25.427
Greiddir skattar		<u>(168.589)</u>	<u>(52.730)</u>
Handbært fé frá rekstri með vöxtum og skatti		952.431	1.006.395
Fjárfestingahreyfingar			
Kaup varanlegra rekstrarfjármuna	8	(37.300)	(52.040)
Lán til móðurfélags	19	<u>(16.514)</u>	<u>(44.155)</u>
		(53.814)	(96.195)
Fjármögnunarhreyfingar			
Afborganir langtímalána		(395.941)	(737.013)
Greiddur arður til hluthafa		<u>(44.000)</u>	<u>(115.000)</u>
		(439.941)	(852.013)
Hækkun á handbæru fé			
		458.676	58.186
Handbært fé í byrjun árs		338.384	280.198
Handbært fé	18	<u><u>797.060</u></u>	<u><u>338.384</u></u>
Handbært fé frá rekstri			
	18		
Hagnaður ársins		746.786	634.507
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi		329.037	348.609
Breyting rekstartengdra eigna og skulda		50.849	128.471
		<u>1.126.673</u>	<u>1.111.587</u>

Skýringar á blaðsíðum 10 - 24 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

Skýringar

1. Almennar upplýsingar

Spölur ehf. sá um undirbúning, fjármögnun og framkvæmdir við veltengingu um utanverðan Hvalfjörð og sér um rekstur hennar uns allar skuldir félagsins hafa verið greiddar, samkvæmt lögum nr. 45 frá 1990 um veltengingu við utanverðan Hvalfjörð og samkvæmt samningi við samgöngumálaráðuneytið f.h. ríkissjóðs.

Félagið er með skráð skuldabréf á Nasdaq OMX (Kauphöll Íslands). Höfuðstöðvar félagsins eru á Kirkjubraut 28, Akranesi.

Ársreikningurinn er birtur í íslenskum krónum. Allar fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna.

Stjórn félagsins staðfesti þennan ársreikning 28. febrúar 2018.

2. Reikningsskilaaðferðir

2.1 Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningur Spalar ehf. er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu.

Ársreikningurinn er gerður á grundvelli kostnaðarverðs.

Félagið hefur tekið upp alla alþjóðlega reikningsskilastaðla, breytingar á þeim og túlkanir sem eru í gildi í árslok 2017, sem Evrópusambandið hefur staðfest og eiga við um starfsemi þess. Félagið hefur ekki tekið upp staðla, breytingar á stöðlum eða túlkanir sem taka gildi eftir árslok 2017, en heimilt er að taka upp fyrir.

Þann 1.1.2018 tóku tveir nýir staðlar gildi, IFRS 9 Fjármálagerningar og IFRS 15 Tekjur af samningum við viðskiptamenn. Stjórnendur hafa metið áhrif innleiðingar IFRS 9 á fjármálagerninga félagsins og er niðurstaða þeirra sú að flokkun og mat ásamt útreikningi á virðisrýrnun sé óbreytt frá fyrri meðhöndlun. Stjórnendur hafa einnig metið áhrif IFRS 15 á tekjur félagsins og er það mat þeirra að staðallinn hafi ekki áhrif á tekjuskráningu félagsins.

Auk þess taka gildi smávægilegar breytingar á nokkrum eldri stöðlum og túlkunum og hafa áhrif þess ekki verið metin.

Við gerð reikningsskilanna í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Þó svo mót þessi séu samkvæmt bestu vitund stjórnenda geta raunveruleg verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir reynst önnur en niðurstaða samkvæmt matinu.

2.2 Upplýsingar um starfsþætti

Rekstrarstarfsþáttur er aðgreinanlegur hluti félagsins sem fæst við að útvega tiltekna vöru eða þjónustu sem er háð ólíkum þáttum varðandi áhættu og afkomu en þá sem tengjast öðrum rekstrarstarfsþáttum félagsins. Landfræðilegur starfsþáttur er háður því að útvega vörur eða þjónustu innan ákveðins efnahagslegs umhverfis sem er háð ólíkum þáttum varðandi áhættu og afkomu en þá sem tilheyra öðru efnahagslegu umhverfi. Þann 31. desember 2017 er félagið skilgreint með einn rekstrarstarfsþátt á Íslandi: (1) veggjald. Það er því ekki þörf á að birta starfsþáttayfirlit.

Skýringar

2.3 Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun. Allur kostnaður við undirbúningsframkvæmdir, fjármögnun, byggingu vegganga undir Hvalfjörð og greiðsla til Vegagerðar samkvæmt samningi er eignfærður sem stofnkostnaður meðal varanlegra rekstrarfjármuna í efnahagsreikningi.

Kostnaður við að endurnýja einstaka hluta rekstrarfjármuna er eignfærður þegar líklegt er talið að ávinningur sem felst í eigninni muni renna til félagsins og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar til hans er stofnað.

Afskriftir eru reiknaðar samkvæmt beinlínuaðferð til þess að gjaldfæra mismun á kostnaðarverði og hrakvirði á áætluðum endingartíma eignanna sem hér segir:

Stofnkostnaður vegganga	65 ár
Bifreiðar, veglyklar, áhöld og tæki	5-10 ár

Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Afskriftaraðferðir, nýtingartími og hrakvirði eru endurmetin á uppgjörstigi og breytt ef við á.

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Hagnaður og tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði eigna á söludegi og er hluti af rekstrarhagnaði.

2.4 Virðisrýrnun fastafjármuna

Varanlegir rekstrarfjármunir og aðrir fastafjármunir eru skoðaðir með tilliti til virðisrýrnunar þegar breytingar á umhverfi eða atburðir benda til þess að gangvirði eigna sé lægra en bókfært verð þeirra. Sérstök niðurfærsla er færð ef gangvirði eigna er lægra en bókfært verð þeirra. Gangvirði er það sem er hærra af áætluðu söluverðmæti eða notkunarverðmæti. Við virðisrýrnunarpróf eru eignir flokkaðar eins mikið niður og mögulegt er svo hægt sé að mæla áætlað sjóðstreymi þeirra.

2.5 Viðskiptakröfur og fyrirframgreiddur kostnaður

Viðskiptakröfur eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Eftir upphaflega skráningu eru viðskiptakröfur færðar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti, að frádreginni virðisrýrnun þegar við á. Niðurfærslan vegna virðisrýrnun er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Fjárhagserfiðleikar skuldara og tafir á greiðslu meira en 60 daga eru taldar vísbendingar um virðisrýrnun á kröfu. Virðisrýrnun er gjaldfærð í rekstrarreikningi á móti niðurfærslu viðskiptakrafna á meðal eigna. Virðisrýrnun er bakfærð í rekstrarreikningi ef hægt er að tengja bakfærsluna á hlutlægan hátt á atburði sem áttu sér stað eftir að virðisrýrnun var færð. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum félagsins, á milli viðskiptakröfu og niðurfærslu þess.

Skýringar

2.6 Handbært fé

Handbært fé samanstendur af bankainnstæðum hjá Íslandsbanka og sjóði.

2.7 Hlutfé

Almennt hlutfé er flokkað sem eigið fé.

2.8 Viðskiptaskuldir

Viðskiptaskuld er skuldbinding um að greiða fyrir vöru eða þjónustu vegna viðskipta eða atburða sem átt hafa sér stað.

Viðskiptaskuldir eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Eftir upphaflega skráningu eru viðskiptaskuldir færðar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti.

2.9 Langtímaskuldir

Langtímaskuldir eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald að frádregnum viðskiptakostnaði sem stofnað er til. Eftir upphaflega skráningu eru langtímaskuldir færðar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti. Verðtryggðar skuldir eru umreiknaðar miðað við vísitölur sem tóku gildi í ársbyrjun 2018, verðbætur á höfuðstól skulda eru færðar í rekstrarreikningi.

Við endurfjármögnun lána eru áhrif vegna þessa færð beint til tekna eða gjalda meðal fjármunatekna eða fjármunagjalda á því tímabili sem endurfjármögnunin á sér stað.

Lántaka er flokkuð sem skammtímaskuldir nema félagið hafi óskilyrtan rétt til að fresta uppgjöri skuldarinnar í a.m.k. 12 mánuði eftir dagsetningu efnahagsreiknings.

2.10 Tekjuskattur og tekjuskattskuldbinding

Gjaldfærður tekjuskattur samanstendur af tekjuskatti til greiðslu og frestuðum tekjuskatti. Mismunur reiknaðs tekjuskatts samkvæmt rekstrarreikningi og þess tekjuskatts, sem reiknast af skattskyldum hagnaði ársins og fellur til greiðslu á næsta reikningsári, færirst til skuldar í efnahagsreikningi sem tekjuskattskuldbinding. Mismunur þessi stafar af því að skattskyldur hagnaður samkvæmt skattframtali miðast við aðrar forsendur heldur en hagnaður fyrir skatta samkvæmt rekstrarreikningi, og er þar í meginatriðum um að ræða tímamismun vegna innlausnar tekna og gjalda.

Tekjuskattskuldbinding svarar að jafnaði til þess tekjuskatts sem eftir gildandi skattalögum, kæmi til greiðslu ef eignir félagsins væru seldar eða innleystar á bókfærðu verði.

2.11 Skuldbindingar

Skuldbinding er færð þegar félaginu ber lagaleg eða ætluð skylda vegna liðinna atburða og líklegt er að kostnaður, sem hægt er að meta með áreiðanlegum hætti, lendi á því við að gera upp skuldbindinguna. Aðrar skuldbindingar samanstanda af skilgjaldi veglykla.

2.12 Fyrirframinnheimtar tekjur

Fyrirframinnheimtar tekjur er fyrirframgreiðsla viðskiptavina vegna ferða um Hvalfjarðargöngin. Fyrirframinnheimtar tekjur eru færðar í rekstrarreikning þegar eignarréttur og áhætta hefur færst yfir til kaupanda.

Skýringar

2.13 Innlausn tekna

Veggjald er fært til tekna í rekstrarreikningi að frádregnum virðisaukaskatti og sölukostnaði vegna veglykla. Tekjufærslan er miðuð við afhendingartíma þjónustu.

Tekjur eru færðar í rekstrarreikningi þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi flyst til kaupanda, líklegt að endurgjaldið verði innheimt og unnt er að meta kostnað vegna sölunnar á áreiðanlegan hátt.

2.14 Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Vaxtatekjur eru tekjufærðar miðuð við áfallnar vaxtatekjur vegna bankainnistæðna og viðskiptakrafna nema vafi leiki á um innheimtu þeirra.

2.15 Arður

Arður er færður í ársreikning þegar aðalfundur hefur samþykkt að greiða arðinn út.

3. Stýring fjárhagslegrar áhættu

3.1 Þættir fjárhagslegrar áhættu

Starfsemi félagsins hefur í för með sér margvíslega áhættu, eins og: markaðsáhættu (þar á meðal vaxtaáhættu), lánsáhættu og lausafjáraáhættu. Áhættustjórnun félagsins beinist að aðgerðum til þess að draga úr þessum áhættuþáttum. Áhættustýring er innan félagsins til samræmis við reglur samþykkt af stjórn. Áhættustýring og aðferðir eru yfirfarnar reglulega til að endurspegla breytingar á markaðsaðstæðum og starfsemi félagsins.

(a) Markaðsáhætta

(i) Vaxtaáhætta

Félagið býr við vaxtaáhættu vegna eftirstöðva langtímalána og eigna með vöxtum. Eftirstöðvar langtímalána félagsins eru með fasta vexti. Lán með föstum vöxtum eru verðbætt. Lánastefna félagsins er að lán með föstum vöxtum séu í 70-100% hlutfalli af heildarlangtímalánum. Á árunum 2017 og 2016 voru lán með föstum vöxtum eingöngu í íslenskum krónum.

Félagið greinir umfang vaxta og verðbóta reglulega. Ýmis dæmi eru gerð og greind með tilliti til endurfjármögnunar eða endurnýjunar. Á grundvelli þessara dæma skoðar félagið áhrif breytinga á vöxtum og verðbótum á afkomu.

0,5% hærri/lægri vextir á eignir þann 31. desember 2017, með alla aðra þætti óbreytta, hefði hækkað/lækkað hagnað fyrir skatta að fjárhæð 3,2 mkr. (2016: 2,2 mkr.) vegna áhrifa hærri/lægri vaxtatekna af eignum.

1% hærri/lægri verðbætur langtímalána þann 31. desember 2017, með alla aðra þætti óbreytta, hefði lækkað/hækkað hagnað fyrir skatta að fjárhæð 7,9 mkr. (2016: 11,5 mkr.) vegna hærri/lægri verðbóta langtímalána.

Skýringar

(b) Lánsáhætta

Lánsáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi félagsins ef viðskiptamaður eða mótaðili í fjármálagerningi getur ekki staðið við umsamdar skuldbindingar sínar. Lánsáhætta félagsins er einkum í viðskiptakröfum og handbæru fé. Félagið hefur ákveðna stefnu gagnvart því að veita þjónustu til ábyrgra aðila en útlánaáhætta félagsins er einkum vegna viðskiptakrafna. Flestir viðskiptamenn félagsins hafa átt í áralöngum viðskiptum við félagið og tapaðar viðskiptakröfur hafa verið óverulegar í hlutfalli af veltu. Við stýringu lánsáhættu vegna viðskiptamanna er einkum horft til aldurs krafna og fjárhagsstöðu einstakra viðskiptamanna.

Mesta mögulegt tap vegna lánsáhættu án tillit til veða:

Eftirfarandi tafla sýnir mesta mögulega tap vegna lánsáhættu án tillits til veða þann 31. desember 2017 og 31. desember 2016. Fyrir efnahagsliði er mesta mögulega tapið byggt á bókfærðu verði eignanna á uppgjörsdegi.

	Skýring	Bókfært verð	
		31/12 2017	31/12 2016
Viðskiptakröfur	9	59.174	54.248
Viðskiptakröfur á móðurfélag	9	22.947	49.574
Aðrar kröfur og fyrirframgreiðslur	9	6.343	6.067
Handbært fé		797.060	338.384
		<u>885.524</u>	<u>448.273</u>

Langtímalán eru tryggð með veði í viðskiptakröfum, hlutafé og handbæru fé.

(c) Lausafjánhætta

Lausafjánhætta er hættan á því að félagið geti ekki staðið við fjárhagsskuldbindingar sínar eftir því sem þær gjaldfalla. Markmið félagsins er að stýra lausafé þannig að tryggt sé að það hafi alltaf nægt laust fé til að mæta skuldbindingum sínum eftir því sem þær gjaldfalla.

Taflan hér að neðan greinir skuldir félagsins í flokka eftir gjalddögum þeirra. Upphæðir í töflunni eru ónúvitar samningsbundnar greiðslur.

Þann 31. desember 2017	Bókfært verð	Samnings bundið flæði	Innan 1 árs	1-2 ár	2-5 ár	> 5 ár
Skuldabréfalán	402.300	418.178	418.178	0	0	0
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	52.793	52.793	52.793	0	0	0
Þann 31. desember 2016	Bókfært verð	Samnings bundið flæði	Innan 1 árs	1-2 ár	2-5 ár	> 5 ár
Skuldabréfalán	784.379	802.566	393.635	408.931	0	0
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	59.055	59.055	59.055	0	0	0

Skýringar

3.2 Áhættustýring eiginfjár

Félagið stýrir fjármögnun sinni með það að markmiði að viðhalda getu þess til áframhaldandi reksturs, til að greiða eigendum sínum arð og öðrum hluteigandi viðeigandi ávinning og til að viðhalda skipulagi fjármögnunar sem lágmarkar kostnað við fjármögnun.

Félagið getur breytt upphæð arðs sem greiddur er hluthöfum, endurgreitt hlutafé, gefið út nýtt hlutafé eða selt eignir til að minnka skuldir til að viðhalda eða lagfæra skipulag fjármögnunar. Þann 31. desember 2017 var óráðstafað eigið fé að fjárhæð 3.145 mkr. (31.12.2016: 2.442 mkr.) sem nægir fyrir arðgreiðslum.

3.3 Mat á gangvirði

Bókfært verð viðskiptakrafna og viðskiptaskulda að frádregnum niðurfærslum þeirra er matsverð slíkra eigna og skulda.

4. Mikilvægt reikningshaldslegt mat

Síffellt er verið að meta liði og byggir matið á skoðunum, reynslu fortíðar og öðrum þáttum, þ.m.t. væntingum um atburði í framtíðinni sem álitid er að séu skynsamlegar miðað við aðstæður. Félagið vinnur mat og gengur út frá forsendum varðandi framtíðina. Það reikningshaldslega mat sem af þeim leiðir mun samkvæmt skilgreiningu sjaldan vera jafngilt tengdum raunárangri.

Allar eignir og skuldir félagsins eru settar fram í árslok 2017 miðað við áframhaldandi rekstur en ekki miðað við upplausnarvirði. Fyrirhugað er að félagið verði afhent ríkinu á árinu 2018 en rekið áfram með breyttu eignarhaldi.

Skýringar

5. Rekstrarkostnaður

	1/1 17 - 31/12 17	1/1 16 - 31/12 16
Laun	142.460	131.172
Tryggingagjald	10.773	10.211
Lífeyrisiðgjöld	13.119	11.119
Félagsgjöld	2.023	1.865
	<u>168.375</u>	<u>154.367</u>
Fjöldi starfsmanna	17	17

Þóknun endurskoðenda fyrir endurskoðun ársreiknings var 6,4 mkr. (2016: 6,4 mkr.) og önnur þjónusta var 2,5 mkr. (2016: 2 mkr.)

6. Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)

	1/1 17 - 31/12 17	1/1 16 - 31/12 16
Vaxtatekjur:		
Vaxtatekjur	24.923	25.427
Vaxtagjöld og verðbætur:		
Vaxtagjöld langtímalána	(28.992)	(71.177)
Verðbætur langtímalána	(11.815)	(21.447)
Aðrir liðir	(31)	(27)
	<u>(40.838)</u>	<u>(92.652)</u>
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld) - nettó	<u>(15.914)</u>	<u>(67.225)</u>

7. Tekjuskattur

	1/1 17 - 31/12 17	1/1 16 - 31/12 16
Gjaldfærður tekjuskattur (skýring 13)	186.710	158.645
Hagnaður fyrir skatta	<u>933.497</u>	<u>793.153</u>
Reiknaður tekjuskattur 20%	186.699	158.631
Virkur tekjuskattur	20%	20%

Skýringar

8. Fastafjármunir

	Stofnkostnaður vegganga	Bifreiðar, veglyklar, áhöld og tæki	Samtals
Miðað við 1. janúar 2016			
Kostnaðarverð	7.216.294	608.763	7.825.057
Uppsafnaðar afskriftir	(3.123.263)	(476.133)	(3.599.396)
Bókfært verð 1. janúar 2016	<u>4.093.031</u>	<u>132.630</u>	<u>4.225.661</u>
Staða 31. desember 2016			
Bókfært verð 1. janúar 2016	4.093.031	132.630	4.225.661
Viðbætur	3.853	48.187	52.040
Afskriftir	(83.353)	(39.386)	(122.739)
Bókfært verð 31. desember 2016	<u>4.013.530</u>	<u>141.432</u>	<u>4.154.962</u>
Miðað við 31. desember 2016			
Kostnaðarverð	7.220.146	656.951	7.877.097
Uppsafnaðar afskriftir	(3.206.616)	(515.518)	(3.722.135)
Bókfært verð 31. desember 2016	<u>4.013.530</u>	<u>141.432</u>	<u>4.154.962</u>
Staða 31. desember 2017			
Bókfært verð 1. janúar 2017	4.013.530	141.432	4.154.962
Viðbætur	1.987	35.313	37.300
Afskriftir	(83.389)	(43.023)	(126.412)
Bókfært verð 31. desember 2017	<u>3.932.128</u>	<u>133.722</u>	<u>4.065.850</u>
Miðað við 31. desember 2017			
Kostnaðarverð	7.222.133	692.264	7.914.397
Uppsafnaðar afskriftir	(3.290.005)	(558.542)	(3.848.547)
Bókfært verð 31. desember 2017	<u>3.932.128</u>	<u>133.722</u>	<u>4.065.850</u>

Skýringar

9. Viðskiptakröfur og fyrirframgreiddur kostnaður

	31/12 2017	31/12 2016
Viðskiptakröfur og fyrirframgreiddur kostnaður:		
Viðskiptakröfur	62.224	55.164
Niðurfærsla viðskiptakrafna	(3.307)	(1.195)
Viðskiptakröfur, nettó	58.917	53.969
Viðskiptakröfur vegna tengdra aðila (skýring 19)	257	279
Viðskiptakröfur móðurfélag (skýring 19)	22.947	49.574
Aðrar viðskiptakröfur og fyrirframgreiddur kostnaður	6.343	6.067
	<u>88.465</u>	<u>109.889</u>

Gangvirði viðskiptakrafna er talið vera bókfært virði þeirra að frádreginni niðurfærslu.

Mesta mögulega tap vegna lánsáhættu þann 31. desember 2017 er gangvirði fjárhæða hér að ofan. Félagið hefur ekki tryggingar fyrir viðskiptakröfurnar.

Ógjaldfallnar viðskiptakröfur þann 31. desember 2017 voru að fjárhæð 39,4 mkr. (2016: 37,9 mkr.).

Viðskiptakröfur sem féllu á gjalddaga fyrir tveim mánuðum eða innan þess tíma eru ekki niðurfærðar. Viðskiptakröfur sem falla undir þessa skilgreiningu þann 31. desember 2017 eru að fjárhæð 15,9 mkr. (2016: 14,6 mkr.). Þessar viðskiptakröfur samanstanda af mörgum óháðum viðskiptaaðilum með enga tapsögu hjá Speli. Aldursgreining þessara krafna er eftirfarandi:

Gjaldfallið innan 1. mánaðar	13.918	13.012
Gjaldfallið fyrir 1 til 2 mánuðum	2.022	1.549
	<u>15.940</u>	<u>14.561</u>

Gjaldfallnar viðskiptakröfur eldri en tveggja mánaða þann 31. desember 2017 eru að fjárhæð 3,8 mkr. a.t.t.t niðurfærslu (2016: 1,8 mkr.). Niðurfærsla vegna þessara krafna er að fjárhæð 3,3 mkr. þann 31. desember 2017 (2016: 1,2 mkr.). Einstakar niðurfærslur má sérstaklega rekja til viðskiptavina í erfiðleikum vegna efnahagsaðstæðna. Það hefur verið metið sem svo að hluti af niðurfærslunni gæti komið til baka. Aldursgreining er eftirfarandi:

Gjaldfallið eldra en 2 mánaða	3.835	1.756
Breyting niðurfærslureiknings greinist þannig:		
Þann 1. janúar 2016		2.559
Framlag í afskriftareikning		1.251
Afskrifaðar tapaðar kröfur á árinu		(2.615)
Þann 31. desember 2016		<u>1.195</u>
Þann 1. janúar 2017		1.195
Framlag í afskriftareikning		3.720
Afskrifaðar tapaðar kröfur á árinu		(1.608)
Þann 31. desember 2017		<u>3.307</u>

Viðskiptakröfur sem eru sannanlega tapaðar eru færðar út af viðskiptakröfum á móti niðurfærslunni.

Skýringar

10. Hlutfé og lögbundinn varasjóður

	Fjöldi hluta (þúsundum)	Hlutir	Eigin hlutir	Samtals
Þann 1. janúar 2016	86.000	86.000	0	86.000
Þann 31. desember 2016	86.000	86.000	0	86.000
Þann 1. janúar 2017	86.000	86.000	0	86.000
Þann 31. desember 2017	86.000	86.000	0	86.000

Heildarhlutfé félagsins samkvæmt samþykktum þess er að fjárhæð 86 mkr. (2016: 86 mkr.) Hver hlutur er ein króna að nafnverði. Eitt atkvæði fylgir hverjum hlut í félaginu. Allt hlutfé hefur verið greitt.

Lögbundinn varasjóður

Samkvæmt 75. gr. laga um einkahlutfélög er minnst tíu hundraðshluta þess hagnaðar, sem ekki fer til þess að jafna hugsanlegt tap fyrri ára og ekki er lagt í aðra lögbundna sjóði, á að leggja í varasjóð uns hann nemur tíu hundraðshlutum hlutafjárins. Þegar því marki hefur verið náð skulu framlög vera minnst fimm hundraðshlutar þar til sjóðurinn nemur 1/4 hlutafjárins. Heimilt er að nota varasjóð til að jafna tap sem ekki er unnt að jafna með færslu úr öðrum sjóðum.

11. Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir

	31/12 2017	31/12 2016
Viðskiptaskuldir	21.692	24.503
Áfallinn kostnaður	16.662	15.848
Áfallnir vextir	3.780	7.381
Aðrar skammtímaskuldir	10.659	11.324
	<u>52.793</u>	<u>59.055</u>

Gangvirði viðskiptaskulda og annarra skammtímaskulda er talið vera bókfært virði þeirra.

Skýringar

12. Skuldabréfalán

	31/12 2017	31/12 2016
Langtímaskuldir:		
Skuldabréfalán	0	390.744
Skammtímaskuldir:		
Skuldabréfalán	402.300	393.635
Samtals	<u>402.300</u>	<u>784.379</u>

Skuldir félagsins við lánastofnanir eru tryggðar með veðum í bankainnstæðum, viðskiptakröfum og hlutafé.

Bókfært virði viðskiptakrafna að fjárhæð 59,2 mkr. (2016: 54,2 mkr.) og handbærs fjár að fjárhæð 797,1 mkr. (2016: 338,4 mkr.) er tryggt á móti skuldabréfalánunum.

	Samtals 31/12 2017	Samtals 31/12 2016
Skuldir greinast þannig eftir gjaldmiðlum:		
ISK, verðtryggt 3,75% fastir vextir	402.300	784.379
Næsta árs afborganir	<u>(402.300)</u>	<u>(393.635)</u>
	<u>0</u>	<u>390.744</u>

Afborganir af skuldabréfalánunum félagsins í lok desember 2017 greinast þannig á næstu ár:

Árið 2018	<u>402.300</u>
	<u>402.300</u>

Bókfært verð eftirstöðva langtímahluta skuldanna er 402,3 mkr. Gangvirði skammtímahluta skuldanna er jafnt bókfærðu virði þeirra, þar sem áhrif núvirðingar eru óveruleg.

Lántökukostnaður er færður í rekstrarreikning með aðferð virkra vaxta. Staða eftirstöðva dreifingu lántökukostnaðar er að fjárhæð kr. 0,9 mkr. í lok árs 2017 (2016:2,9 mkr.)

Skýringar

13. Tekjuskattsskuldbinding

Breyting tekjuskattsskuldbindingarinnar á árinu greinast þannig:

Tekjuskattsskuldbinding 1. janúar 2016	607.156	
Reiknaður tekjuskattur (skýr 7)	158.631	
Tekjuskattur til greiðslu 2017 vegna 2016	(168.586)	
Tekjuskattsskuldbinding 31. desember 2016	<u>597.201</u>	
Tekjuskattsskuldbinding 1. janúar 2017	597.201	
Reiknaður tekjuskattur (skýr 7)	186.707	
Tekjuskattur til greiðslu 2018 vegna 2017	(191.536)	
Tekjuskattsskuldbinding 31. desember 2017	<u>592.372</u>	
Tekjuskattsskuldbinding greinist þannig á eftirfarandi liði:	31/12 2017	31/12 2016
Varanlegir rekstrarfjármunir	592.442	596.899
Niðurfærsla viðskiptakrafna	(70)	302
	<u>592.372</u>	<u>597.201</u>

Tekjuskattur félagsins er áætlaður kr. 191.536 mkr. en þá hafa verið nýttar heimildir skattalaga til sérstakra afskrifta o.fl.

14. Skuldbinding veglykla

Skuldbinding veglykla:		
Staða 1. janúar 2016	108.417	
Seldir veglyklar	13.059	
Endurgreiddir og eyddir veglyklar	(4.396)	
Staða 31. desember 2016	<u>117.079</u>	
Staða 1. janúar 2017	117.079	
Seldir veglyklar	14.208	
Endurgreiddir og eyddir veglyklar	(4.119)	
Staða 31. desember 2017	<u>127.168</u>	
Greining á heildar skuldbindingum:	31/12 2017	31/12 2016
Langtímahluti	<u>127.168</u>	<u>117.079</u>

Skuldbinding veglykla samanstendur af skilgjaldi þeirra sem áætlað er að endurgreiða við umsamin lok innheimtu veggjalda. Upphæð skuldbindingarinnar er sú hámarksfjárhæð sem verður greidd ef allir skila inn veglyklinum.

Skýringar

15. Hagnaður á hlut

Hagnaður á hlut er reiknaður með því að deila þeim hagnaði (tapi) sem skipta má á hluthafa með vegnu meðaltali almennra hluta sem eru útgefnir yfir árið, að undanskildum almennum hlutum sem félagið hefur keypt og heldur sem eigin hlutum.

	1/1 17 - 31/12 17	1/1 16 - 31/12 16
Hagnaður ársins	746.786	634.507
Veginn meðalfjöldi útistandandi hluta	86.000	86.000
Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut	<u>8,68</u>	<u>7,38</u>

16. Tryggingar

Eignir félagsins eru tryggðar fyrir 3.310 mkr. og rekstrarstöðvunartrygging nemur 1.072 mkr. Ábyrgðartrygging nemur 510 mkr.

17. Arður

Arður til greiðslu á árinu 2018 verður samtals 54 mkr. (0,63 á hlut). Arður greiddur á árinu 2017 nam 44 mkr. (0,51 á hlut).

18. Handbært fé frá rekstri

	1/1 17 - 31/12 17	1/1 16 - 31/12 16
Hagnaður	746.786	634.507
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:		
Tekjuskattur	186.710	158.645
Afskriftir	126.412	122.739
Fjármagnsgjöld og fjármunatekjur nettó	15.914	67.225
Breyting rekstartengdra eigna og skulda:		
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur	37.938	105.062
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	2.822	14.746
Skuldbinding veglykla	10.089	8.663
Handbært fé frá rekstri	<u>1.126.673</u>	<u>1.111.587</u>
Handbært fé í árslok sundurliðast þannig:		
Bankainnistæður	796.798	338.127
Sjóður	262	257
	<u>797.060</u>	<u>338.384</u>

Skýringar

19. Tengdir aðilar

Félagið er í eigu Eignarhaldsfélagsins Spalar hf. Eigendur Eignarhaldsfélagsins Spalar hf. með eignarhlut yfir 10% af hlutafé í félaginu eru, Faxaflóahafnir, Ríkissjóður Íslands, Elkem Ísland ehf, Vegagerðin og Hvalfjarðarsveit.

Eftirfarandi viðskipti við tengda aðila áttu sér stað á tímabilinu:

<i>(a) Veggjald</i>	1/1 17 - 31/12 17	1/1 16 - 31/12 16
Veggjald:		
– Stjórn og framkvæmdastjóri	889	792
– Hluthafar móðurfélags	3.856	3.642
	<u>4.745</u>	<u>4.434</u>

Söluverð veggjalda byggist á gildandi verðskrá og skilmálum sem í boði er fyrir óháðan þriðja aðila.

(b) Kaup á vörum og þjónustu

Kaup á þjónustu:		
– Hluthafar móðurfélags	1.948	2.413

(c) Þóknar til stjórnenda

Laun	22.683	21.656
Framlag í lífeyrissjóð	1.327	1.220
	<u>24.010</u>	<u>22.876</u>

(d) Viðskiptastöður í lok árs vegna sölu veggjalds

Viðskiptakröfur á tengda aðila:		
– Hluthafar móðurfélags	257	279

Viðskiptakröfur við tengda aðila eru að mestu tilkomnar vegna söluviðskipta og eru á gjalddaga 10 dögum eftir viðskiptadag.

(e) Lán til móðurfélags

Lán til móðurfélags:		
Staða 1. janúar 2016		117.947
Viðbót á tímabilinu		44.155
Afborganir á tímabilinu		(115.000)
Áfallnir vextir og verðbætur		2.472
Staða 31. desember 2016		<u>49.574</u>
Staða 1. janúar 2017		49.574
Viðbót á tímabilinu		16.514
Afborganir á tímabilinu		(44.000)
Áfallnir vextir og verðbætur		859
Staða 31. desember 2017		<u>22.947</u>

Skýringar

20. Aðrar upplýsingar

Framtíðaráform félagsins og breytt eignarhald

Þann 22. maí 1990 tóku gildi lög nr. 45/1990 um vegtengingu um utanverðan Hvalfjörð. Með þeim lögum var ríkisstjórninni heimilt að fela hlutafélagi, sem stofnað yrði í því skyni, að annast að nokkru eða öllu leyti undirbúning, fjármögnun og framkvæmdir við vegtengingu um utanverðan Hvalfjörð, svo og rekstur um tiltekinn tíma uns allar skuldir félagsins væru að fullu greiddar. Nánari ákvæði um gerð, rekstur, tilhögun mannvirkja og gjaldtökutíma voru sett með samningi sem ráðherra gerði við framkvæmdaaðila. Sá samningur var undirritaður 22. apríl 1995 af samgönguráðherra, fjármálaráðherra og stjórn Eignarhaldsfélagsins Spalar hf. Samkvæmt 6. gr. þessa samnings var Speli heimilað að opna veggöng til umferðar og reka þau á viðskiptagrundvelli með innheimtu veggjalds. Rekstartímabilið taldist frá mánaðarmótum næst eftir að regluleg gjaldtaka félagsins af umferð hafðist og átti að ljúka um leið og nægt fjármagn væri fyrir hendi til að greiða allar kröfur á félagið, þar á meðal uppgreiðslu lána. Samkvæmt 7. gr. samningsins átti ríkið að eignast Spöl við lok samningstímans. Ríkið tekur þá við öllum eignum og skuldbindingum félagsins og mun sjá til þess að félagið hljóti fjármögnun til þess að standa undir kostnaði við áframhaldandi rekstur gangnanna.

Á raunverulegum afhendingardegi verður unninn árshlutareikningur fyrir samstæðuna miðað við þann afhendingardag og verður árshlutareikningurinn yfirfarinn af endurskoðanda samstæðunnar. Jafnframt verður unnið yfirlit yfir peningalega stöðu ásamt greiðsluáætlun um uppgjör á skuldbindingum samstæðunnar.

Ársfjórðungsyfirlit - óendurskoðað

Ársfjórðungsyfirlit	4. ársfjórð.	3. ársfjórð.	2. ársfjórð.	1. ársfjórð.
Rekstur félagsins greinist þannig á ársfjórðunga:	1/10 17 - 31/12 17	1/7 17 - 30/9 17	1/4 17 - 30/6 17	1/1 17 - 31/3 17
Veggjald	316.228	517.270	413.201	273.513
Viðhald og rekstur ganga	(78.293)	(55.837)	(80.787)	(59.377)
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	(42.696)	(40.053)	(41.973)	(41.652)
Tapaðar kröfur	(1.892)	(871)	(438)	(519)
Afskriftir	(32.223)	(31.874)	(31.406)	(30.910)
Rekstrarhagnaður (EBIT).....	161.124	388.636	258.596	141.055
Fjárm.tekjur- og (fjárm.gjöld) - nettó	<u>1.405</u>	<u>(2.049)</u>	<u>(9.406)</u>	<u>(5.865)</u>
Hagnaður (tap) fyrir skatta.....	162.530	386.586	249.191	135.190
Tekjuskattur	(32.506)	(77.317)	(49.838)	(27.049)
Hagnaður (tap) ársfjórðungs.....	<u>130.024</u>	<u>309.269</u>	<u>199.353</u>	<u>108.141</u>
Rekstrarhagn. f. afskriftir (EBITDA)	193.347	420.509	290.002	171.965

Stjórnarháttayfirlýsing - óendurskoðað

Stjórn og stjórnarhættir

Stjórn Spalar ehf samanstendur af fimm stjórnarmönnum sem kjörnir eru árlega á aðalfundi. Gísli Gíslason hefur setið í stjórn félagsins frá stofnun 1995 og formaður frá 1996. Gunnar Gunnarsson hefur setið í stjórn frá 1996, Geir Finnsson frá 2017, Gestur Pétursson frá 2014 og Stefán G. Ármannsson frá 2014.

Tilnefningar til stjórnarsetu koma frá hluthöfum félagsins. Engin tímamörk eru varðandi tilnefningu til stjórnarsetu á aðalfundi. Samþykktum félagsins má einungis breyta á löglegum hluthafafundi og er þá áskilið að fyrirhugaðar breytingar ásamt meginatriðum breytinganna hafi verið tilgreindar í fundarboði. Samþykktum er hægt að breyta með samþykki minnst 2/3 hluta atkvæða, svo og samþykki hluthafa sem ráða yfir minnst 2/3 þess hlutafjár sem farið er með atkvæði fyrir á hluthafafundum. Núgildandi samþykktir félagsins voru samþykktar 17. desember 2010.

Stjórnin hefur sett sér ítarlegar starfsreglur þar sem valdsvið hennar er skilgreint og verksvið gagnvart framkvæmdastjóra. Í þessum reglum er meðal annars að finna reglur um fundarsköp, um fundargerðir stjórnar, reglur um þagnarskyldu, upplýsingagjöf framkvæmdastjóra gagnvart stjórn og ákvörðunarvald stjórnar en undirritun meirihluta stjórnar skuldbindur félagið. Núgildandi starfsreglur voru samþykktar á stjórnarfundi 27. janúar 2006.

Stjórn félagsins ákveður starfskjör framkvæmdastjóra og hittir endurskoðendur a.m.k. einu sinni á ári. Stjórnin hefur skipað endurskoðunarnefnd. Í henni eiga nú sæti stjórnarformaður félagsins og tveir meðstjórnendur. Megin hlutverk og ábyrgð nefndarinnar er að hafa eftirlit með vinnuferlum við gerð reikningsskila, fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits félagsins og innri endurskoðun.

Félagið hefur ekki gert neina samninga við stjórnarmenn eða starfsmenn um greiðslur eða bætur ef þeir segja upp eða þeim er sagt upp án gildrar ástæðu.

Til að tryggja að reikningsskil samstæðunnar séu í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla hefur félagið lagt áherslu á vel skilgreind ábyrgðarsvið og eðlilega aðgreiningu starfa. Ársfjórðungsleg uppgjör eru lögð fyrir stjórn félagsins. Til staðar eru verklagsreglur til að tryggja eftirlit með tekjuskráningu hjá félaginu.

Á árinu 2017 voru haldnir 4 stjórnarfundir og einn fundur í endurskoðunarnefnd. Meirihluti stjórnar og nefnda mætti á alla fundi. Endurskoðendur félagsins mæta á stjórnarfundi þegar ársreikningar eru afgreiddir.